

NØVN

Sørin S. Djurhuus

Seksti ár 29. september 2016

Á mikkjalsmessu, hósdeginn 29. september, fyllir Sørin S. Djurhuus í Norðragøtu 60 ár. Sørin er sonur Sørin Djurhuus úr Søldarfirði, og Ebbu fødd á Deild úr Vestmanna, Pápin doyði, tá Sørin var 4 ára gamal, og Sørin vaks upp hjá Odu og Ingolf Samuelsen í Klaksvík. Sørin er kendur sum brunaumsjónarmaður og svimjari.

Tá Svímjifelagið Ægir varð stovnað í januar 1975, var Sørin beinanvegin partur av svimjara-hópinum, og síðani hevur hann verið ógvuliga virkin í svímjingini. Sørin var bringusvimjari, fyrsta úrslitið, ið finst hjá honum, er frá ólavsøkukappsvímjingina í 1975, tá ið hann rakk tíðina 1:36,5 í 100 bringusvimjing. Skjótt var hann

virkin venjari og seinni nevndarlimur í Ægir. Sum í øllum øðrum brøgdum lá parturin hjá Sørini ikki eftir.

Skótalívið hevur eisini verið ein stórir partur av lívinum hjá Sørini. Hann telist millum teirra, ið hava verið við til at seta Skúvadalshúsið í stand – nú fyri aðru ferð. Nógv góð minni hevur hann úr húsinum, og í nógv ár hevur Sørin hildið føðingardagarnir hjá sær har eysturi.

Tá ið Sørin búsettust í Eysturoy, fór hann saman við øðrum undir svímjifelagið Skeggjar. Hóast avmarkaðir móguleikar og mótstøðu var hann við til at mynda eitt sterkt svímjifelag í hýlinum við Gøtugjógv. Sørin var í nógv svímji-dómari, og rættvísari dómari skuldi tað leitast leingi eftir.

Eitt av hæddarpunktunum vóru Oyggjaleikirnir í Føroyum í 1989. Sørin er ofta ferðaleiðari hjá svímjilandsliðunum. Hann hevur nú verið nevndarlimur í Svímji-sambandinum í nógv ár og hevur ábyrgdina av lívbjargingini, og málið er greitt: allir føroyingar skulu vera lívbjargarar.

Seinni árinum hevur Sørin eisini verið ein partur av Koltursætlanini, og hann er ofta vakt í Koltri, har hann eisini búði nøkur ár sum barn.

Í yngstu árum starvaðist Sørin sum lívbjargari í svímjihøllini í Klaksvík, og lívsleiðin hjá honum hevur fyri ein stóran part verið innan trygd. Bæði sum ambulansuførari, leiðari av ambulansutænastuni í Norðoyggjum, og

nú sum brunaumsjónarmaður í Eysturkommunu. Eisini hevur hann starvast sum kavari, húsa-vørður og nakrir túrar hevur hann verið til sjós.

Sørin er giftur Rannvu úr Norðragøtu, dóttir Hjørdis og Tórhall Pæterson Hansen.

Í september í 1983 fluttu Rannva og Sørin í húsinu, sum tey høvdu latið smíðað í Norðragøtu. Sørin plagar at siga, at tey fluttu inn dagin fyri tiltiknu fót bóltssferðina hjá klaksvíkingum, tá ið tað lá til, at teir skuldu vinna FM! Rannva og Sørin eiga trý børn: Gunn (38), Randi (31) og Rógvi (29), og 60 ára føðingardagsbarnið eigur tvey abba-børn – Tóki og Hjørdis.

J

KJAK

25 ára gamal ørskapur?

Heri Mohr

oljugjaldi.

Oljugrunnurin fekk regluliga løgtingsjáttan í árunum 1987 til 1990, samanlagt 350 milliónir.

Í sama tíðarskeiði fekk oljugrunnurin 39,5 milliónir í rentuinn-tøkum av innistandandi í bankum og sparikassum og útlánum.

Í 1988 veitti Oljugrunnurin Rá-fiskagrunninum 35 milliónir í stud-ningi.

Í 1990 átti Oljugrunnurin 371 milliónir soleiðis: 82 milliónir inni-standandi í bankum og sparikass-um, 132 milliónir í útláni og 157 milli-ónir í landskassans gjaldføri.

Við løgtingslóg nr. 33 frá 27. mars 1992 vórðu 91 løgtingsgrunnar avtiknir og fluttir til landskassans kapitalkonto.

Teirra millum Oljugrunnurin.

Við hesum avtøkum fekk aldar-gamla virðingin fyri almennum peningi til ávís endamál í komandi tíðum mønustingin. Er tað mentað fólk, ið fremur slíka "massakru"?

Tað sjaldsama við hesari avtøku er, at sambært landskassans árs-roknskapum er avtøkan framd í 1991, meðan lógarheimildin varð sett í gildi dagin eftir, at lógin varð kunngjørd í 1992 og virkandi frá sama degi.

Hetta er ørskapur upp á forskot. Úrslitið av hesum var, at allar milliónirnar, sum omanfyri um-røddu 91 grunnar áttu í reiðum peningi, fóru í tann tóma lands-kassan.

Hann fór sum kunnugt á heysin nakrar mánaðir seinni í 1992 við sera álvarsligum avleiðingum.

Hesin ørskapur gevur okkum fylgjandi dreydamynd:

1. Í 1964 stovnsti Fólkatíngið ein grunn, sum fekk heitið 60-milli-ónagrunnurin, seinni broyttur til **Ílleggingargrunnurin fyri Føroyar**. Hesin grunnur, sum fekk fólkatíngisjáttan í fleiri ár, var ætlaður til at veita lán, seinni eisini stuðul, til størri íløgur í okkara samfelagi. Vit kunnu triva í rúgvuna: 100% kreppustuðul til Atlantic Airways og 100% stuðul til leingjan av flogvøllinum og nýmótansgerð av komuhøllini vesturi í Vágum. Og Ílleggingargrunnurin hevur

veitt landskassanum fleiri lán í nógv ár til figging av berghols-og landsvegagerð, SEV, o.a.

Týdningurin, sum hesin grunnur hevur havt og framhaldandi hevur fyri okkara land og okkum, sum her búgva og virka, kann ikki undirætast. Vit kunnu skráseta okkara vega- og bergholskervi, flogvøll, Atlantic Airways o.a. í dag, og so gera sammeting 40 ár aftur í tíðina.

Fíggjarliga er hesin 52 ára gamli grunnurin í góðum standi og virkar eftir lóg, ætlan og við-tøkum.

2. Í 1987 stovnaði Føroya Løgting sum sagt Oljugrunnin. Hóast hann varð avtikin í 1992 (1991), hevur løgtingið regluliga kravt oljugjald í 25 ár við ongum olju-grunni. Samanlagt einar 2 milli-arðir. [Tað hevði verið "kjekt á ha", sum norðmaðurin segði].

Um vit nú ímynda okkum, at Oljugrunnurin, sum varð avtikin í 1991, fekk navna-broyting sama árið til **Landsgrunnurin fyri Føroyar**, so høvdu vit í dag átt ein grunn í milliardaklassa, sum, saman við Ílleggingargrunninum, hevði verið eitt trygt og álítandi undirstøði

(ískoyti) hjá løgtinginum at brúkt til figging av **almennum íløgum**.

Ikki nóg mikið við tí:

Týdningarmesta virksemi í okkara samfelag eru: **heilsuverkið** og **almannaverkið** og **skúlaverkið**, sum í eini 10 ár so eyðmýkjandi og mannminkandi hava ikið á fá-tækramarki úr hond í munn. Tey mugu sleppa úr endaleysum polit-iskum klandri og fáa eina virðiliga tilveru. Ongantið nóg skjótt. Eitt endaleyst klandur í løgtinginum er siðspillandi og loysir einki problem. Klandrið er problemskapandi.

Umframt til almennar ílögur skal **Landsgrunnurin fyri Føroy-ar** vera tann fíggjarligi trygg-leikin til fullgóðan **raksturi av nevndu trimum verkum**, sum eru essentiel í framkomnum sam-felagi. Landsgrunnurin skal sjálv-andi umsitast við lógum, kunn-gerðum og reglum javnt við ein Ílleggingargrunn fyri Føroyar – men hvør sær.

Hetta krevur sjálvandi, at okkara politikarar virka miðvíst í konstruktivum samfelagspolitikki, sum ikki verður órógvaður av pri-vatum, ellismerktum nationalist-iskum mósni?

Um dreydamyndin her verður veruleiki, kunnu vit siga, at trí-

toymið: Ílleggingargrunnurin fyri Føroyar og Landsgrunnurin fyri Føroyar og Landskassin verður okkara varandi trygdarbelti, eitt perpetuum mobile, sum ikki kostar annað enn galdandi løgtingsjált-anir til umrøddu verk pluss verandi játtan úr imaginera oljugrunninum, sum løgtingið regluliga hevur játt-að pening ár um ár síðan 1991 til dagin í dag.

Í 25 ár hevur løgtingið fingið brennoljugjald í milliardaupphædd til ein oljugrunn, sum fór í søguna í 1991 (1992).

Tað ørar!

»Verður samfelagsins nervaskipan pind og niðurbrotin við siðspillandi avleiðingum, kann talan verða um nepotismu, eitt virus, sum gevur vinum og kenningum serrættindi í politiskari umsiting og í høgum almennum størvum. Úr hesum virusi sprettur servilitetur, tað vil siga undirbrotligheit og sleiskni. Avleiðingin av hesum verður deka-densa – forfall – í politisku og al-mennu fyrisingini, og vanligu eyðkenni eru, at meting um moral dettur sundur og fremur evnaloyssi í spurningum um rangt og rætt.«